

Városi közgyűlés.

Veszprém város képviselőtestülete szerdán rendkívüli közgyűlést tartott *Komjáthy* László dr. polgármester elnöklété alatt.

A gyűlésnek nem volt más tárgya, mint a tisztviselők beszerzési előlegének megállapítása a belügyminiszteri rendelet értelmében. Az erre vonatkozó bizottsági javaslat előterjesztése előtt a polgármester megemlékezett az erdélyi menekültekről s bejelentette azokat az intézkedéseket, amiket a menekültek érdekében eddig tett. A közgyűlés, amely helyesléssel fogadta a polgármester azon bejelentését, hogy mindent el fog követni, hogy a menekültek magukat nálunk jól érezzék. Azután *Kletzár* Miksa interpellálta a polgármestert azért, hogy miért nem csináltatja meg a Csermák-utcat, miért nem intézkedik a jeruzsálemhegyi éjjeli mulató elhelyezése végett s miért nem küldi föl a villamos üzemvitel szabályrendelete ellen beadott felebbezését? A közgyűlés élénk helyesléssel fogadta a polgármester azon kijelentését, hogy a jelenlegi súlyos és komoly időben egyéb fontosabb dolga is van, mint az interpelláló csekély jelentőségű vélt sérelmeivel foglalkozni s hogy nagyon meg lehetünk elégedve az eredménnyel, ha a villamos telep üzeme körül a háború alatt egyéb bajunk nem lesz, minthogy az üzemviteli szabályrendelet ellen 16.000 ember közül kettő által beadott felebbezést néhány hónappal később intézi el a vármegye törvényhatósága: mindamellett a kettő részletességgel megadta a kért megokolást, amit a közgyűlés helyesléssel tudomásul vett.

Az interpelláló szavaiból gyanúsítás volt kivehető a város vezetőségével szemben, ami ellen a vezető tisztviselők a legerősebben tiltakoztak. A magunk részéről ahogy sem helyeselhetjük ezt a hangot és modort, különösen olyan állású ember részéről mint az interpelláló, mert Magyarországon a köztisztviselő különben is állandó gyanúsításoknak van kitéve különösen a köznépi részéről és gyakran csak ez a jutalma rendkívüli munkásságáért, s ha ez a tulajdonság magasabb rétegekre is áterjed, csakhamar oda-juthatunk, hogy önrészes, hecsületes ember tartózkodni fog attól, hogy exponált vezető állást vállaljon.

A közgyűlés a miniszteri rendelet értelmében járó beszerzési előlegeket engedélyezte és pedig nemcsak a szorosán vett közigazgatási tisztviselők számára, (akiknek beszerzési előlegét az állam megtéríti) hanem az üzemi és gazdasági alkalmazottak számára is, az illető városi pénztár terhére. A beszerzési előlegeket azonnal kifizetik.

H I R E K.

— Az erdélyi menekültek javára megindított gyűjtésünk folytán szerkesztőségünkhez eddig a következő adományok érkeztek be:

Kelemen Imre Veszprém	— — —	50 K
dr. Horváth Béla Veszprém	— — —	10 „
Magóczy Szabó Vilma Oravicabánya	5 „	
özv. Kövári Sándor dr.-né Veszprém	5 „	
Vörös Jolán	— — —	4 „
N. N.	— — —	1 „

Összesen: 75 K

Hozzáadva a mult számban jelzett 50 „

Eddigi gyűjtésünk: 125 K

— **Kitüntetés.** Ő cs. és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott a hadi díszítményes III. osztályu katonai érdemkeresztet az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül: *Klipp* Alajos 31. honv. gyalogezredbeli t. főhadnagynak; az ellenség előtt elesett *Horváth* Endre 31. honvédgyalogezredbeli t. hadnagynak; elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés *ujlag* tudtul adassék az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül: *Balogh* (Schön) Béla 31. honvédgyalogezredbeli, *Scholcz* László III/5. honvéd lovas lövésosztálynál beosztott 7. honv. huszárezredbeli és *Hartzer* Tibold 7. honv. ágyus ezredbeli főhadnagynak; *sepsi-baconi Tókos* Gyula egy népf. hegyi dandárnál beosztott, a 7. honvéd huszárezrednél, létszám felett vezetőel, vezérkarnál beosztott századosnak; hogy a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék: *Balogh* György és *Fürst* Jenő 31. honvédgyalogezredbeli t. hadnagynak, *Bezerédi* Iván és *Strobl* Pál 31. honvédgyalogezredbeli hadnagynak, *Korbus* Ottó és *Beck* Gyula 7. honvéd tábóri ágyus ezredbeli t. hadnagynak és *Sébők* Sándor II. 10. cs. és kir. lovas lövésosztálynál beosztott 31. honvédgyalogezredbeli t. hadnagynak; adományozni méltóztatott a lelkesi érdemkereszt második osztályát a fehér-vörös szalagon az ellenség előtt tanusított vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül: *Veres* Mihály 31. honvédgyalogezredbeli t. honvéd s.-lelkésznék.

— **Eljegyzés.** *Schneider* Vilmos zombori m. kir. pénzügyi segédtitkár eljegyezte *Beivel* Mariskát, *Beivel* Ferenc hitelszövetkezeti pénztáros és nejeének leányát Veszprémben.

— **Kitüntetés.** Ferenc Szalvátor főherceg Ő cs. és kir. Fensége, mint az osztrák-magyar Monarchia Vörös-Kereszt egyleteinek védnökéül, letelese — Ő császári és apostoli királyi Felségétől legkegyelmesebben átruházott hatáskörében magas elhatározásával a háború alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a Vörös-Kereszt hadiékítményes II. osztályu díszjelvényét díjmentesen méltóztatott adományozni: *Tyll* Sándor lábbadozó osztágyarancsnók, cs. alvezredesnek, *Jdkói* Géza szolgálaton kívüli viszonyban levő főhadnagynak és dr. *Götze* Árpád tart. segédorvosnak Veszprémben.

— **Kinevezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter legutóbbi kelt rendeletével kinevezte 1916. szept. 1-iki ranggal gazd. tisztihelyettesé: *Hübner* Béla tart. 31. honv. gy. ezredbeli hadapród jelölt őrmestert.

— **Kitüntetés.** Ő cs. és kir. Apostoli Felsége által felhatalmazott parancsnokság adományozta a II. oszt. ezüst vitézségi érmet: *Martonicz* János huszárnak és *Boroven* János szakaszvezetőnek a 7. honv. huszárezredben és *Szigeti* Lajos hadapródnak a 31. honv. gyalogezredben.

— **Az erdélyi menekültek vasárnap reggel érkeztek meg Veszprémbe.** A jutasi pályaudvarra reggel 8 óra után robogott be a menekülőket hozó két vonat. Az állomáson már a kora reggeli órákban megjelent *Véghely* Kálmán dr. vármegyei alispán, *Komjáthy* László dr. polgármester, *Bibó* Károly dr. vármegyei, *Horváth* Béla dr. városi főjegyző, *Kerényi* Andor főszolgabíró, *Török* Gyula dr. rendőrkapitány s megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a menekülteket kellőképp fogadhassák.

Körülbelül ezer menekült érkezett a két vonattal Csik és Háromszékvármegyekből. Az érkezettek fele a városban, másik fele a központi járás községeiben lett szétosztva. Az érkezőket pompás illatos meleg tea, füstölt kolbász és puha kenyér várta, a mint a vonalparancsnokság rendelt meg és osztott ki köztük.

A vonatok érkezését csak szombaton este jelezték, *Horváth* Béla dr. polgármesterhelyettes rögtön megrendelte a szükséges kenyéradagokat

a város pékjei egész éjjel működtek: reggelre 400 kiló friss kenyér volt készen. A polgármester-helyettes a püspöki urolalomtól 60 liter tejet rendelt az érkező apró gyermek számára. *Sterand* intéző szíves készséggel állt rendelkezésre, ő maga is kijött reggel a vonatokhoz s intézkedett, hogy a tej az állomáson leadassék. Mire a vonat berobogott a tej főlfőralva, a friss, ropogós kenyér, kellemes illatott terjesztve várt szegény menekülő honfitársainkra.

Legelőször a tejes üstöket vitte négy honvéd a vonatok körül s minden gyerek két deci foralt tejet kapott. Az apróságok vidáman sürcsölve fogyasztották a napok óta nélkülözött nedűt, míg a felnőtték és nagyobbak teát és kolbászt kaptak. Tíz órára elkészült az állomási vendéglőben ezer ember számára a paprikás birka gulyás csipetkével s inycsiklandó illatos párája kellemes hangulatba hozta a vonattal érkezett székelyeket. Tizenegy óra tul voltak az étkezésen s a vonat behozta a városban elhelyezendőket a belső állomásra. Itt huszonöt társzeker várta a menekülőket és holmijukkal együtt szétvitte őket az előre kijelölt szállásokra.

Délben a menekülőket segítő bizottság ülést tartott *Kránitz* Kálmán fölszentelt püspök elnöklété alatt, amelyen megállapították az elhelyezés és élelmezés közelebbi programját és elhatározták, hogy gyűjtést folytatnak segélyezésükre. A gyűjtést a Vöröskereszt-egyesület hölgyei végzik.

A város közönsége megértő barátsággal és hazafias áldozatkészséggel fogadta a menekülőket. *Komjáthy* László dr. polgármester napok óta személyesen intézi az elhelyezések ügyét és gondoskodik, hogy panaszra senkinek se legyen oka és mindenki meg legyen elégedve. Konstatálnunk kell, hogy ez már eddig is sikerült a menekültek a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve egy a lakással, mint az élelmezéssel. Eddig 384 menekültet írtak össze, akik részint magánházaiknál részint középületekben vannak elhelyezve, részint készpénz segélyt, részint természetbeni ellátást élveznek.

Biczi Károly v. tanácsos megjelent szállásokon és összeírta azokat, akiknek hadi segélyre van igényük és gondoskodott, hogy hadi segély járandóságuk soron kívül folyósíttassék.

— **A balatoni gőzhajózás szeptember 10-től kezdődően csak korlátozott lesz fontartva;** csupán Siófok és Balatonfüred között kétszer naponta (15-től csak egyszer), *Boglár*—*Révfülöp*—*Badacsony* és *Fonyód* között pedig naponta kétszer közlekednek a járatok. Menetrendet szívesen küld az igazgatóság (Árany János-utca 7. szám).

— **A polgármester nincs szabadságon.** Legutóbbi több helybeli újság olyan hírt közölt, mintha dr. *Komjáthy* László Veszprém város polgármestere szabadságra ment volna és így nem vehetett volna részt az erdélyi menekültek fogadásában és a szükségessé vált hatósági intézkedések megtételében. Illetékes helyen nyert felhatalmazás alapján közöljük, hogy korábbi terv szerint a polgármester pár heti szabadságot vett volna igénybe, azonban a rendkívüli közbe jött viszonyok miatt, hogy a szükségessé vált intézkedések vezetését személyesen eszközölhesse, a polgármester szabadságát nem vehette és nem is vette igénybe.

— **Beiratások a főgimnáziumban.** A veszprémi kegyesrendi főgimnáziumban a beiratások szeptember hó 29-én és 30-án történnek. Veni Sancte október 1-én lesz. Rendes tanítás október 2-án kezdődik.

Alsóörsön a Balaton partján üdülőknél nyári lakások kiadó.

HARCTÉREN KÜZDŐ SZERETETTEINKNEK KÖLDJÖNK

MODIANO CLUBSPECIALITÉ hüvellyel

készített CIGARETTÁKAT, hogy lássák, hogy nekik mindenből a LEGDRÁGÁBBAT, (egy doboz 70 fillér) tehát a LEGJOBBA T is választjuk! Főraktár: KELEMEN IMRE magy. kir. dohánygyáruddájában VESZPRÉM. * * * * * Egy könyvecské sodornivaló papír (70 lap) ára 12 fillér.

Adakozzunk az erdélyi menekülteknek!

— **Beiratások.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 11545/1916. sz. rendelete értelmében a pótló-javító vizsgálatok és beiratások a következő időpontokban tartatnak meg:

A felsőkereskedelmi iskolában a pótló- és javító vizsgálatok szeptember hó 26-án d. e. 8 órakor kezdődnek, a beiratások pedig szeptember 27-én az alsó, 28-án a középső és 29-én a felső osztály számára d. e. 8 órakor. Beirási díj 10 K, a tandíj 100 K, mely négy egyenlő részletben is fizethető. Beiratásnál a 10 K-nan kívül a tandíjnak legalább negyedrésze fizetendő.

A polgári fiúiskolában a javító- és pótló vizsgálatok szeptember 26-án reggel 8 órakor kezdődnek. A beiratások szeptember 27-én az első 28-án, a második, 29-én, a harmadik, 30-án és a negyedik osztály számára délután 3 órakor tartatnak. Beirási díj 5 K, tandíj 10 K, mely két egyenlő részletben is fizethető.

A beiratások mindkét iskolánál az iparos-tanonc iskola új helyiségében (Ovári-utca) tartatnak. A női kereskedelmi szaktanfolyamon az előadások szeptember hó 9-én kezdődnek. Veszprém, 1916. szeptember hó 5-én.

Az igazgatóság.
— **Középiszkolák megnyitása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter utasította a középiskolák hatóságait, hogy a tanítás a f. évi október hó 1-én kezdjek meg.

— **Felhívás, az erdélyi menekült tanítókhöz.** A vármegye községeknek t. Előjáróságát felkértem, hogy a községekben tartozkódó erdélyi menekült tanítókat, tanítónőket és ovónőket hívjak fel, hogy mostani tartózkodási helyüket azonnal jelentsek be hivatalomnál. Közöljék (olvashatóan) nevüket, az iskola, óvoda székhelyét és jellegét ahol működtek, szolgálati viszonyukat, valóságukat és nevezzék meg azt az adóhivatalt, hol illetményeiket felvették. Veszprém, 1916. évi szeptember hó 5-én. Göndör Ferenc kir. s. tanfelügyelő.

— **A gazdasági szükséglet kiszámítása.** A terményeket zár alá vévő kormányrendeletek tudvalevőleg nem állapítják meg számszerűleg a gazdasági szükséglet céljára visszatartható terménymennyiségeket, hanem ezt egyrészt a termelőre, másrészt, az alsófoku közigazgatási hatóságok mérlegelésére bizzák. Gyakorlati jelentőséget nyer az a kérdés az egyes termények hatósági igénybevételének, rekvirálásának elrendelése alkalmával, mert elsőrendű közigazgatási érdek, hogy az egyes rekvirált terményekből annyi hagyassak meg a gazdák kezén, amennyi rendes és igazolt gazdasági szükségletük fedezésére elegendő illetve multhatlanul szükséges.

A rekviráló közegek részéről e tekintetben lanusított egyenlőtlen és rendszertelen gyakorlat tavaly is igen sok jogos panaszra adott okot, amelyeket a muliak tapasztalatain okulva igyekszünk kellene az idén lehetőleg kiküszöbölni. Ezt célozzák, azok a hivatalos tájékoztatások, amelyeket egyes törvényhatóságok alispánjai például a visszatartható takarmányadagok tekintetében kiadtak, persze nem mint kötelező előírás, hanem inkább mint utbaigazítást az alsóbbfoku hatóságok és a gazdák közönség részére. Amennyire fontos azonban, hogy a tényleges gazdasági szükségletet a gazdák által visszatartható terménymennyiségek biztosítsák, éppen annyira helytelen és sérti a közérdeket, ha egyes hatóságok viszont az ellenkező végletbe esnek és kellő szakértelem híján olyan terménymennyiségeket állapítanak meg visszatartható takarmány adagok gyanánt, amelyek a rendes takarmányszükségletet messze meghaladják. Ajánlatos volna tehát ily utmutatások kiadása előtt az illetékes gazdasági egyesületek szakvéleményét kikérni. Mert akkor bizonyára nem fordulnának elő olyan furcsaságok aminőre legutóbb egy kezünkbe került hivatalos, nyomtatott úrlapon akadunk, ahol a községi előjáróság véleménye szerint például egy-egy tenyészertés részére napi 5, egy-egy hizósértés részére napi 6 kg., egy-egy szarvasmarha részére napi 2 k. zab volna visszatartható, ellenben egy-egy ló részére csak napi 1—7 kg. zab, vagy ugyanannyi kukorica. Az ilyen hivatalos véleményezés helyett jobb a hozzáértő gazdára bízni a helyi viszonyokhoz és állattartó munkák igényeihez mért gazdasági szükséglet kiszámítását, de aztán ne is zaklassak a gazdát a jogosan visszatartott termények, a nélkülözhetetlen szükséglet elrekvirálásával.

— **A hadifogoly munkások liszt és kenyér adagja.** A befűgyminiszter körrendeletet bocsátott ki a polgári ellátásban levő hadifoglyok liszt és kenyér fogyasztása tárgyában. Ebben értesítette az ország valamennyi törvényhatóságát, hogy a polgári ellátásban levő hadifoglyok lisztjei csak olyan mennyiségben láthatók el, mint aminő mennyiség az e tárgyban kiadott kormányrendelet szerinti a hasonló foglalkozást űző honi lakosságot megilletti. Vagyis 240 gr. liszt, illetve 336 gr. kenyér helyett a hadifoglyokat, mint nehéz munkát végzőket, 450 gr. liszt illetve 500 gr. kenyér illeti meg naponként. A mezőgazdasági munkára régebben kiadott hadifoglyok élelmezésére, illetve napi kenyér és lisztadagjaira vonatkozó előírások az egész országra, kiterjedő egyéges érvénnyel ebben az értelemben módosulnak.

— **Ne főzzünk horganyozott vasüstben!** Az Országos Kémiai Intézet fővegyszé, Székely Salamon, következőket közli:

— Az utóbbi időben igen sok panasz jött, hogy az idén a befőzött paradicsom ukorító ize miatt élvezhetetlen. Az Országos Kémiai Intézetben egy ilyen befőzött paradicsomot megvizsgáltunk és megállapítottuk, hogy nagymennyiségű horganyt (cinket) tartalmaz. Minthogy a horganyvegyületek mérgesek, szerencsének mondható, hogy az ilyen paradicsom ize annyira kellemetlen és maró, hogy nem lehet élvezni, mert különben ebből nagyobb bajok is származhatnának. A baj onnan keletkezik, hogy az ónozott rézüstököt, a melyekben a paradicsomot befőzni szokták, rekvirálták és helyettük horganyozott vasüstököt adtak. A horgany a paradicsomban feloldódik és így nemcsak a paradicsom válik élvezhetetlenné, hanem az üst is tönkre megy. A közönség figyelmét tehát felhívjuk arra, hogy a horganyozott vasüst nem alkalmas arra, hogy benne élelmiszereket, lekvárt vagy zsíradékot kezeljenek és főzzenek.

— **A „Darwin.”** Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának szept. 1-i száma igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket. Moll: Megmondjuk-e a betegnek az igazságot? György Lajos: Érotika, művészet, biológia. Dr. Batár István: A gyümölcsfélék vegytana. Dr. Gáspár Lajos: Újabb kutatások a kotera és tifusz oltások körül. Dr. Detre László: Nekrológ Mecsnikóvról. Hauser Miklós: A tengeralfutár. Különfélék: Alkohol előállítás a fából. Mi van a csillagok közt? A gerinces állatfajok száma. Földrajzi expedíció Szerbiába, sib. A kitűnően szerkesztett folyóirat előfizetési ára fél évre 5 kor. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy-ut 60.

— **Adóelengedés haszonbérlet megszűnése esetében.** A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a haszonbérlet megszűnése esetén engedélyezendő adóelengedés szabályozását illetőleg. Miután a községi előjáróság legtöbb esetben nincs abban a helyzetben, hogy elbírálhassa, vajjon az illető földbirtokost nem terheli-e mulasztás a karbejelentések esetében, a községi előjáróságok bizonyítványan kívül a bejelentéshez még csatolandó az illető vármegyei gazdasági egyesületnek erre vonatkozó bizonyítványa. Ennek a bizonyítványnak közvetlenül szerzett meggyőződés alapján igazolnia kell, hogy az illető földbirtokos tényleg megiette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy birtokának megmivelését biztosítsa, evégből megkísérelte a miveleshez szükséges igavonó munkacserének saját részére való beszerzését, birtokának azon a vidéken szokásos egyéb módon való hasznosítását is (például a miveleshez szükséges igavonó munkacserének idegen birtokosoktól napibér mellett való beszerzését, gazdasági gépeknek: traktor, gőzeke sib. saját üzembében, vagy bérfizetés mellett a rendesnél nagyobb mérvben való alkalmazását, részes munkatálatást, esetleg közérő igénybevételével stb.) azonban ennek dacára a birtok hasznosítása nem sikerült. Miután a pénzügyminiszter a bejelentés véghatáridejéül szeptember hó 15-ét tűzte ki, illetékes oldalról figyelemzettük az érdekelteket ennek a határidőnek megtartására, valamint a bejelentések pontos folszerelésére.

— **Családi ház a belvárosban eladó.**

— **A „Vasárnapi Ujság”** szeptember 3-iki száma általános érdeklődést keltő kepeket közöl a román hadseregről. A többi képek is mind harctereinkről való szép és érdekes felvételek, a „Vasárnapi Ujság” kiküldött tudósítóinak művei. Havas A. regénye, P. Abrahám E. novellája, Walter Bloem regénye, Szőlősi Zs. tárcája. Egyéb közlemények Baranki L. művészi rajza s rendes heti rovatok

egészítik ki e szám tartalmát. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Az Élet** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) szeptember 3-i száma következő tartalommal jelent meg: Par nobile fratrum. Kopja. — Granátosok jönnek. (Költemény.) Bodor Aladár. — Fakturás ember. (Elbeszélés.) Péczy József. — Gondolatok. Ex. — A nagy hatalom. (Regény Kádár Lehel. — Emlékezünk régiekről. Margitay Ernő. — Rémület. (Elbeszélés.) Irta: John Schmidt; fordította: Muth István. — Kultúra. — Hétről-hétre. — Glosszák. — Szerkesztői üzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Akinek szép kocsai vagy hintó kell,** főlőleges, hogy a fővárosba vigye vagy külföldi gyárosoknak adja pénzt, mert **Varjas Lajos** bogárn- és kocsigyártó-mesternek Veszprém-ben, a Hoszszu-utca (nagyhid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepén olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyűhomokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépeket van felzerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bogárn és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonos dus raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legéyesebb uri hintóig. — Emellett javításokat jutányos áron eszközöl. A tőrekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Négy-százhatvan millió ötszázkilencven-hatezerháromszáznegyven példányban** jelent meg „Az Est” 1910. április 15-ikétől, 1915. december 31-ig. Valóban példátlan ez a siker. Hogy milyen amerikai arányban nőtt ennek az ujsagnak a népszerűsége, azt ezek a számok igazolják: 1910 áprilisában, „Az Est” megindulásának hónapjában, a napi, átlagos példányszám 32.329, míg 1915 decemberében már 317.380. A fejlődést pedig legéyebben illusztrálják az alábbi adatok: „Az Est” egy évi példányszáma:

1910-ben (csonka év) ...	8,760,500
1911-ben ...	18,947,240
1912-ben ...	35,185,050
1913-ban ...	45,838,200
1914-ben ...	213,760,750

És ez így megy tovább... „Az Est” független hírszolgálatra és minden befolyásolható bátor szókimondása biztosítja mindenkorra ezt a példátlan nagy népszerűséget.

Színházi élet.

A nálunk vendégszereplő székesfehérvári szintársulat előadásairól időrend sorrendjében a következőkben számolunk be:

Folyó hó 2-án a „Legénybucsu” Strausz Oszkárnak kedves tárgyu és immár népszerűvé vált műzikájú operettje került előadásra. Az est sikerének orozzlánrésze **Koronay Rózsai** illeti meg, aki bájos megjelenésével, kedves hangjával és behízelgő előadásával a szinpadon ugyan szerzői előírás szerint hódította meg **Quinghausen** bázor urat és társait, a publikum sürti soraiban azonban nagyszámu önkéntes (és pedig ugy polgári, mint katonái) hódolókat toborzott magának. **Falussy István**, a társulat Tyrikus tenoristája, különösen a III. felvonásnak kifejlést megelőző jeleneteit játszotta meg finoman, míg **Pesti Kálmán** a hangulat derült voltáról gondoskodott. Derekesan megállított helyüket Komáromi Ius, Szalontai és Körner is. Az előadást 3-án este és 8-án délután megismételték.

Hétfőn Lengyel Menyhértnek a „Táncosnó” című színművét adták, **Hevessy Mariskával** a címszerepben. Ez a szerep, kreálóját nehéz feladat elé állítja, mert akkor, amikor a táncosnó felvonásonként változtatja kedvesét, talán választhat aközött, hogy vajjon hiszterikának avagy egy merőben immorális lénynek akar-e látszani — ellenben nehéz elhítnie, hogy egy forrón érző ideális emelkedettségű nő és nehéz elnyernie igaz részvétlínket akkor, amikor formailag viharos multja után összeroppan. Mégis **Hevessy Mariska** vállalkozott a nagy feladatra és pedig a legéyesebb sikerrel,

Mert az ő kiváló alakításában megértettük a táncosnő lelkét, megcsodáltuk, és megsajnáljuk sorát. Megértettük, hogy Bojdnán (Fodor Oszkár) csak a zseniális tanítómester, akiben a táncosnő a saját művészetének ihletőjét látja és hogy a táncosnő szerelme kizárólag Sívó-é (Körner Rezső). Megértettük azt a küzdelmet, mely e nőnek lelkében végbemegy akkor, amikor arról van szó, hogy vagy művészelkéit, egész multját és a legnagyobb szintű jövőt kell feláldoznia, vagy szerelmét — és megsajnáljuk, amikor ez emberfeletti dilemmában összeroppant. Még ebben a lelki tusában is meglátázzon, hogy a táncosnő inkább akar szerelmes asszony lenni, mint megcsodált művésznő, de Sívó az, aki eltaszítja magát.

Méltó partnernek bizonyult Fodor Oszkár, aki az előadást rendezte is. Ha az attribútumok kora nem járt volna le, Fodor Oszkár azelődadás szerzőjének mondanók.

Körner Rezsőt különösen a második felvonásban aktivabbnak szeretjük volna látni; a harmadik felvonásban már megtalálta a kellő hangot.

Másnap Granichsfäden Brunónak a „Császárné” című operettje került előadásra. A címszerepet Vida Ilus, a társulat primadonnája kreálta. Vida Ilus, mint énekesnő olyan kvalitású, mint amilyent operettszínpadon — amelyről az igazi Gesangs-operettek hovatovább teljesen leszorulnak, — csak ritkábban lehet hallani. Am igazságtalanok volnának, ha meg nem emlékeznénk megnyerő játékáról és sikkés táncáról is. Koronkay Rózsi előttünk már ismert erényeiben tündökölt. Jók voltak Gulyás, Falussy, Pesti, Erdélyi és Filó Ida. Ez előadást 6-án megismételték.

7-én Földes Imrénék szellemes vígjátékát, a „Grün Lili“-t adták. Egy szempontból véve ez az előadás az eddigieket felülmutatta, s ez az összjáték volt. Az előadás oly gördülékenyen folyt le, hogy semmi tekintetben sem hagytott kívánni valót maga után. Császár Kamilla — ha lehet — bájosabb volt, mint eddig, Gulyás és Pesti pedig elsőrangúak voltak; Falussyval is tisztában vagyunk: jó énekes, de jobb bonvivant. Az est sikeréből Gulyásné, Szalontai, Erdélyi, Erdélyiné, Filó Ida, Körner is kivették részüket.

Recenziókat azon reményben zárjuk, hogy a jelenlegi ad hoc zenekart a vezetőség legalább is néhány vonással s egy-két fuvóssal feltöltéssel kiegészíti; így fogjuk elérni, hogy a „zenekar” egyre jobban lesz zenekar s egyre kevésbé lesz „ad hoc”. Ami pedig kívánatos volna!

— Színházi iroda jelentése. Alig nyolc-tíz előadás és benne vagyunk a lelegevenebb színházi szezonban. Szinte jól esik látni nap-nap mellett a telt házakat, amelyek ékes bizonyosságai annak, hogy elsőrendű társulat nivós előadásaiban van részünk.

A héten a prózai műtáj dominál, nemcsak azért, mert a tapasztalatok szerint pont olyan nagy az érdeklődés dráma és vígjátéki előadásaink iránt, mint az operetteknel, de mert az idej teremtés olyan gazdagon ontotta a magyar prózát, hogy kár volna egyet is elengedni a műsorról. Dregely Gábornak nagy külföldi karriert befutott újdonsága, a „Kisasszony férje” bemutatásának előadása lesz szerdán. A főszerepeket Hevessy Mariska, Császár Kamilla és Filó Ida játsszák a hölgyek közül, amíg a férfiakból minden értékét foglalkoztatja a színház vezetősége a darab érdekében. Hétfőn Fodor Oszkár igazgatónak Budapestben is nagy sikerrel lejátszott „Mandarin”-jában lesz alkalma a közönségnek Hevessy Mariska és Császár Kamilla kedves játékában gyönyörködhetni.

Kedden Falussy István legszebb művészi alakításával ismerkedünk meg a „Ripp van Winkle” címszerepében. Planquette gyönyörű zenéjű klaszszikus operettjének repizében részt vesz különben Vida Ilus és Koronkay Rózival az élen az egész operett személyzet.

Csütörtökön a Szinpártoló-Egylet javára ebben a szezonban egyetlen előadása lesz a legszebb Molnár darabnak, a „Liliom”-nak. Ez egyáltalán alkalmat ad Fodor Oszkár igazgatónak, hogy a címszerepben régi, szép szerepében viszontlássuk. Hevessy Mariska és Császár Kamilla, meg Gulyásné és az urak közül Gulyás, Pesti és Szalontai jutnak nagyobb feladathoz a világhírű játékban.

Pénteken és vasárnap a hamar megkedvelt értékes primadonnának, Vida Ilusnak szereplésével tartja meg a szintársulat az új Strauss-operett bemutatását. A „Bájos ismeretlen” operett újdonságra

nagyban készül a társulat. Andor Zsigmond, a társulat hirdetett karmestere a bécsi Apolló-színházban vasárnap fejezi be vendégjátékát és 11-ikétől már a veszprémi színház rendelkezésére áll, hogy a kitűnő Balfayval karöltve a zenekari hiányokat teljesen pótolják.

Anyakönyvi kimutatás.

1916. évi augusztus 30. tól 1916. évi szeptember 6-ig.

Születés: Tihanyi Miklós Kálmán szabósegéd és neje Szép Rozália leánya Margit Mária ref. — Onodi István kőműves-segéd és neje Farkas Mária fia Imre róm. kath. — Beicz Ferenc városi tűzör és neje Gabler Mária fia Béla róm. kath. — Lennert József vármegyei házi szolgáló és neje Léber Éva leánya Mária Katalin róm. kath.

Halálozás: Kucsera György a hazaréti hősi halált halt katonai napszámos 20 éves róm. kath. — Nemes Ignácné Annyal Ilona nyugalmazott vasuti kalaut neje 47 éves róm. kath. — Tretyén Lőrinc földműves 21 éves ref. — (özv.) Gáspár Pálné Cziller Rozália szegényházi tag 66 éves róm. kath. — Kolompár József 5 hónapos róm. kath. — Péter Dénes 2 éves róm. kath. — Simon Jánosné Vaczula Katalin napszámosnő 60 éves róm. kath. — Bedecs Ferenc 17 hónapos ref. — Kolinger Mária 2 éves róm. kath. — Kolompár Angyalka 2 éves róm. kath. — Krohn Izrael fűszerkereskedő 57 éves izr. — Maar Magdolna Mária 7 hónapos róm. kath. — Arany Karoly 8 hónapos róm. kath. — Berecz Istvánné Krizsány Julianna főmolnár neje 55 éves róm. kath. — Arbei János szegényházi tag 63 éves róm. kath. — Vasvári Lajos 9 éves róm. kath.

Házasság: Az elmúlt héten nem kötöttek.

Az Enyingvidéki Hitelszövetkezetek köteléke mint szövetkezet évi rendes közgyűlését

az Enyingi Takarékpénztár helyiségében 1916. szept. 25-én d. e. 11 órakor

tartja, melyre az üzletrésztulajdonosok meghívotnak.

Az eredeti mérleg, veszteség-nyereség számla, ugyszintén az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések az üzleti órák alatt az intézet helyiségében bárki által megtekinthetők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Alakulás, a jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítők kinevezése.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Felügyelő bizottság jelentése s határozat a mérleg elfogadása és a felmentvény megadása tárgyában.

4. Osztalék megállapítása.
5. Az einöki és alelnöki állás betöltése.
6. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.

Enying, 1916. augusztus hó 12-én.

Szüics Zoltán s. k.,
elnök.

TARTOZIK.

Mérleg.

KÖVETEL.

Pénztár	326—	Üzletrészek	19.000—
Hátralékos kamatok	460—	Enyingi takarékpénztár	69.897—
Kölcsönök	88.897—	Nyereség	786—
	89.683—		89.683—

Enying, 1916. évi június hó 30-án.

Heumann Lipót
alelnök.

Szüics Zoltán
elnök.

Knopp Árpád
cégvezető.

Borsos Endre
ig. tag.

Czakó Gyula
ig. tag.

Dr. Mihályfi József
ig. tag.

Szabó Károly
ig. tag.

Szalay Lajos
ig. tag.

Vince Sándor
ig. tag.

Wertheim Samu
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Enying, 1916. évi augusztus hó 15-én.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Erdély Dániel
felügy. biz. tag.

Szüics Dezső
felügy. biz. elnök.

ifj. Deutsch Sándor
felügy. biz. tag.

A tagok száma 15 s az általuk jegyzett üzletrészek száma 38.

Bélcépés, kilépés és felmondás az év folyamán nem történt.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
 veszprémi főügynöksége
 elfogad tűz-, jég-, betörési, baleset-, szavatossági, élet- és járadékbiztosításokat. A társaság a legrégebb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió K-t s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.
 Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. szám földszint.
 Képviseli: Suly László.

Köhögés
MILLIÓK használják rekedtség, katarrus, elnyálkásodás, hörghurut ellen
KAISER mell-karamelláit a „HÁROM FENYŐ”-vel.
 050 közjogilag megerősített orvosi és magánbizonyítvány kezkesedik a biztos sikerért.
 Különösen kellemes és jóízű bonbonok.
 Somagja 20 és 40 fillér, doboza 20 fillér.
 Kapható:
 Ermák Lipó, Inez Kálmán és Kacsuba Emil (Pakete sas) gyógyszerárban Veszprémben. — Wolf Béla gyógyszerár Szentgyal.

Járványos betegségek ellen legjobb óvszer a
KRONDORFI
 természetes savanyúvíz
 bor. pezsgőhöz legjobb ital. Póráktár: Reisinger Dezső Veszprém.

Legyőzhető a hátrányos körülmények és általában mindenképp a legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
 megfázás, rheuma, köcsvény, influenza, torok-mell- és hátfájás stb. esetében
 Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. csipetli csompon.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
 Úvegje K - 2, 10, 20.
 Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Árny-országban” Németországban, Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Előváros, A. Kapcsoló utca 11. sz.

Ájánljuk azonnali szállításra a legjutányosabb napi árak mellett:
gép-, henger-, autó-OLAJAT,
 gépsziradékok, kocsikenőcsöt
 és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.
Weisz Lipót és Társa
 disznózsír-, szalonna- és olajnyereskedő,
 Budapest, IX. ker., Hentes-utca 17. szám.
 Sürgőnycim: Weissefett, Budapest.
 Interurbán telefon: József 14-50. sz.

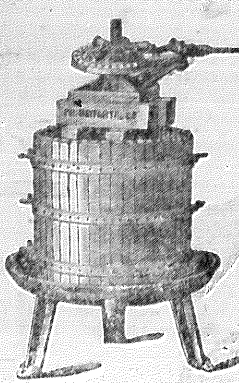
Őszi vetéshez

Corbin magesávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olesó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára
 Ujpesten.

Főelárusító: **OSWALD ISTVAN, Siófok.**
 Rendeléseket és kérdezősködéseket idejekorán kérünk!

Eredeti Mayfarth-féle törvényileg védett
„HERKULES”
 bor- és gyümölcs-sajtók.
 Elsőrendű gyártmányu
Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók.
 Feltől nem mult
Szöllő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések.
MAYFARTH PH. és Tsa
 gazdasági gépgyár
 Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.
 Különleges gyártás sajtók és borászati készülékek számára.

916. sz.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselők kerestetnek

Hasonlits több gépet egybe:
Rendelést tész BLICKENSBERG-re!

 A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.
 Több mint 165.000 drb van használatban!
 Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrényvel 270—380 korona.
GROYEN & RICHTMANN
 román kir. szállítók KÖLN, Mauritiussteinweg 84. Képviselő Ausztria-Magyarország számára: Ing. von Svehla, Prága, II., Ouai Palacky 42. — Étes árjegyzék ingyen.

1916–17. tanévre

az összes veszprémi tanintézetekben elrendelt legújabb kiadásu

ódon tankönyvek

erős kötésben **a bolti ár feléért** nagy választékban kaphatók.

Uj tankönyvek

korlátlan mennyiségben raktáron vannak

Fodor Ferencz

könyv-, papir-, és írószer-kereskedésében

Veszprém, Szabadság-tér 3.